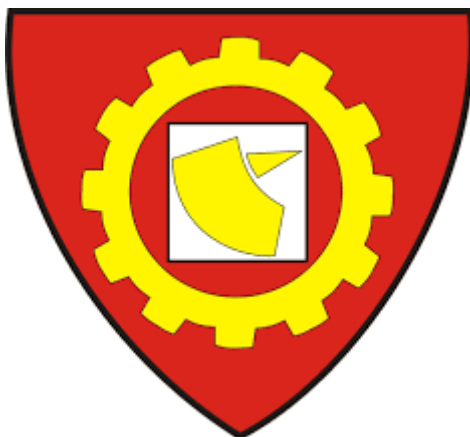

2022-2024

STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A SOUVISEJÍCÍCH AKTIVIT

ZPRACOVAL INSTITUT KOMUNITNÍHO ROZVOJE, Z.S.
PURKYŇOVA 6, OSTRAVA

Obsah

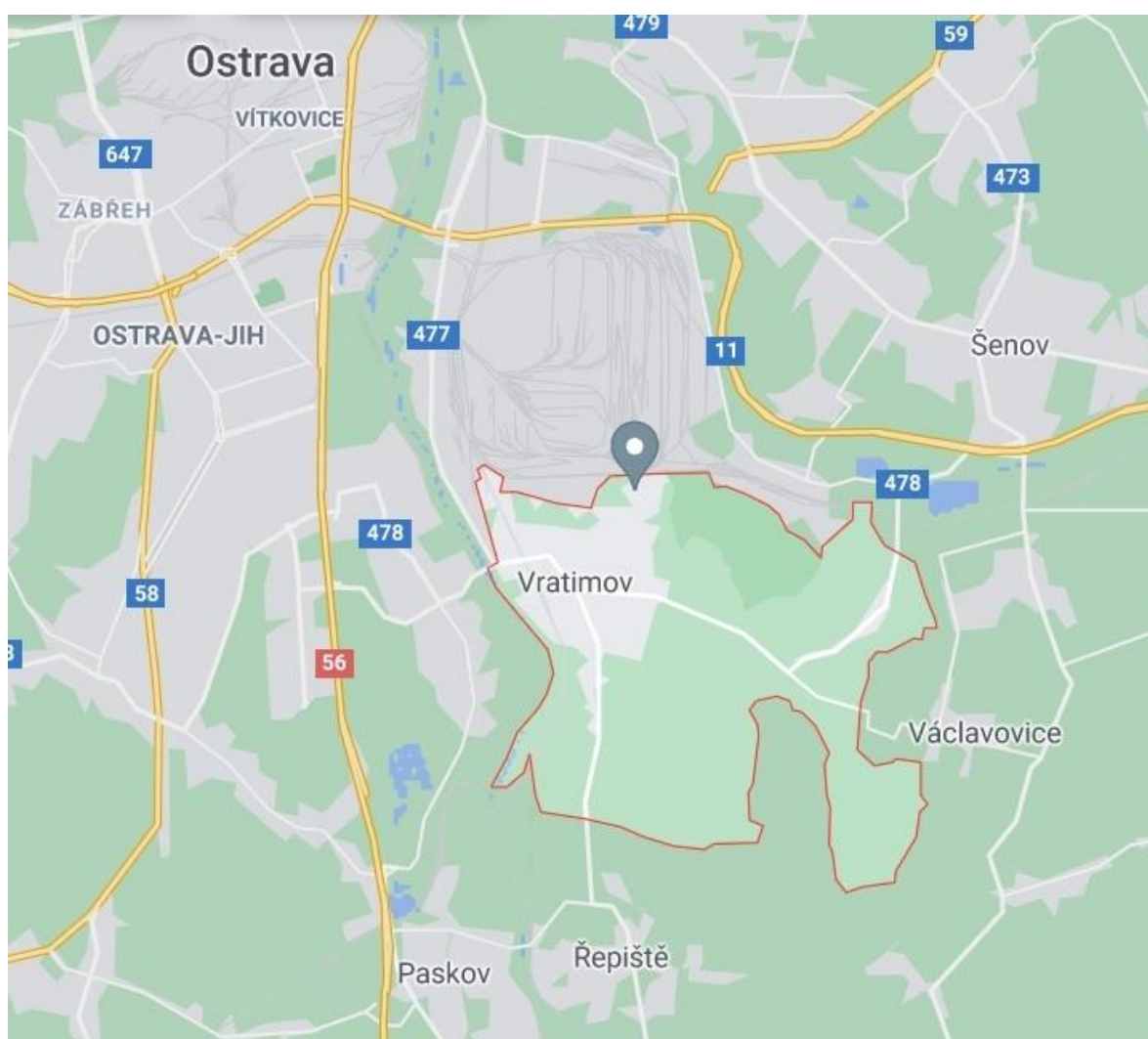
1. Analytická část	2
1.1. Základní informace	2
1.2. Demografická charakteristika	4
1.4. Výsledky dotazníkového šetření	16
1.5. Cílové skupiny	22
Pracovní skupina Senioři a osoby se zdravotním postižením	22
SWOT analýza	24
Pracovní skupina Rodina, děti, mládež a osoby sociálně znevýhodněné	25
SWOT analýza	27
2. Komunitní plánování ve Vratimově	30
3. Návrhová část	32
Poslání a vize komunitního plánování	32
Senioři a zdravotně znevýhodnění	33
Priorita S1 Pečovatelská služba	33
Priorita S2 Osobní asistence	34
Priorita S3 Domov pro seniory	35
Priorita 4S Zřízení denního stacionáře	36
Priorita S5 Podpora domu s byty zvláštního určení	36
Priorita S6 Senior taxi	37
Rodina, děti, mládež	39
Priorita R1 Prevence socio-patologických jevů	39
Priorita R2 Podpora prarodinných aktivit	40
Průřezové aktivity	41
Priorita P1 Odborné sociální poradenství	41
Priorita P2 Podpora spolkové činnosti	42
Priorita P3 Podpora dobrovolnických aktivit	43
Priorita P4 Informovanost	44
Priorita P5 Podpora komunitního plánování	46
4. Monitorování a vyhodnocování	47
5. Zdroje financování	50
Seznam zkratk	53

1. Analytická část

1.1. Základní informace

Město Vratimov leží v okrese Ostrava-město. Je rovněž součástí Dobrovolného svazku obcí Slezská brána a MAS Slezská brána. Katastrální plocha činí 1414 ha. První písemná zmínka pochází z roku 1305. Vratimov je tvořen samotným Vratimovem a Horní Datyní.

Vzdělávání

Ve Vratimově působí jedna mateřská škola, dvě základní školy, základní umělecká škola. Nachází se zde rovněž středisko volného času. Výhodou je také existence knihovny. Nedaleká Ostrava dále obyvatelům poskytuje další možnosti vzdělání s množstvím mateřských, základních, středních a vysokých škol.

Kultura, sport

Ve městě se za rok uskuteční mnoho akcí, které jsou zaměřeny na komunitní život. Město má k dispozici Kulturní středisko s kinem, hřiště s umělým trávníkem, fotbalové hřiště, workoutové hřiště, tělocvična, skatepark a koupaliště. Ve městě působí několik sportovně zaměřených spolků a klubů (fotbalový a volejbalový klub, lyžařský oddíl atd.). Město je napojeno na síť cyklostezek na území Ostravska a Beskydska.

Ekonomika

Ve městě působí velké množství firem a podnikatelských subjektů z různých odvětví, např. několik stavebních firem, železářství, řada obchodů, několik pohostinských zařízení atd.

Infrastruktura

Městem prochází silnice druhé třídy č. 478, která Vratimov spojuje s ostravskou částí – Hrabová a dále se napojuje na dálnici D11. Dále Vratimovem prochází také silnice druhé třídy č. 477, která jej spojuje s Frýdkem-Místkem.

Doprava občanů do sousedních měst a obcí je zabezpečována autobusovou a vlakovou dopravou, kterou provozují společnosti České dráhy a.s., ČSAD a.s., Transdev Morava s.r.o.

Město protínají cyklotrasy:

Ostrava – Hrabová – Vratimov – Paskov – Frýdek-Místek, Dále cyklotrasa č. 6064 Havířov – Vratimov.

Spolková činnost

Ve městě Vratimov působí mnoho spolků a neformálních sdružení. Jedná se např. o TJŠ Vratimov, FC Vratimov, Spolek seniorů město Vratimov, SDH Vratimov a Horní Datyně, Svaz tělesně postižených Vratimov a další zájmové, sportovní a rekreační spolky a svazy. Ve spolupráci se spolky jsou realizovány akce a aktivity pro širokou veřejnost.

Bezpečnost

Ve Vratimově je obvodní oddělení policie ČR.

Služby občanům

Ve městě se rovněž nachází pobočka české pošty a knihovny. Zdravotní služby zajišťuje řada místních lékařů, včetně lékarny. Ve městě je zajištěna základní občanská vybavenost.

Informovanost

Informace z města poskytuje místní zpravodaj Vratimovské noviny, který vychází každý měsíc. Ve městě je rovněž zřízen mobilní rozhlas. Dále jsou veškeré aktuální informace pro občany uváděny na internetových stránkách města a úřední desce.

1.2. Demografická charakteristika

Město eviduje k 31. 12. 2020 celkem 7 356 obyvatel. Průměrný věk obyvatel města činí 42,2 let celkem, přičemž průměrný věk mužů je 40,8 let a průměrný věk žen je 43,6 let. Z celkového počtu obyvatel jich bylo ve věkové kategorii 0-14 let 1 194, tj. 16,2 %. V produktivním věku 15-64 let bylo 4 772 osob, tj. 64,9 % a počet obyvatel ve věku nad 65 let tvoří 18,9 % - 1 390 osob. Index stárí dosahuje Ve městě Vratimov 116,4.

Skladba obyvatel města Vratimov				
Počet obyvatel k 31. 12. 2018		Počet obyvatel ve věku		
		0-14 let	15-64 let	65 a více let
Celkem	7 356	1 194	4 772	1 390
Muži	3 575	590	2 403	582
Ženy	3 781	604	2 369	808

Tabulka 1 Skladba obyvatel

Zdroj dat: ČSÚ

Počet obyvatel a jeho vývoj

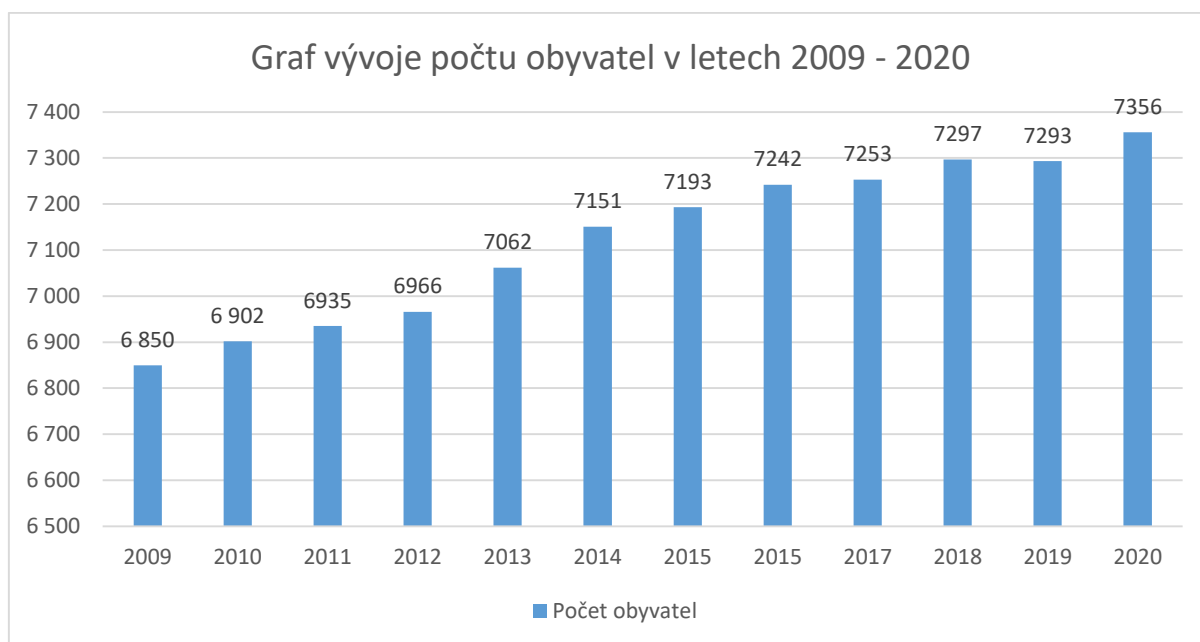
Vývoj počtu obyvatel od roku 2009 do roku 2020 zachycuje následující tabulka (údaje platné vždy k 31. 12. daného roku). Ve městě počet obyvatel konstantně roste s výjimkou roku 2019, kdy byl zaznamenán pokles o 4 jedince oproti počátečnímu stavu. Nejvyšší nárůst počtu obyvatel byl zaznamenán v roce 2013 – o 96 obyvatel. Od roku 2009 až do roku 2020 se počet obyvatel ve městě zvýšil celkem o 506 osob.

Vývoj počtu obyvatel města	
Rok	Počet obyvatel
2009	6 850
2010	6 902
2011	6 935
2012	6 966
2013	7 062
2014	7 151
2015	7 193
2016	7 242
2017	7 253
2018	7 297
2019	7 293
2020	7 356

Tabulka 2 Vývoj počtu obyvatel

Zdroj dat: ČSÚ

Pro lepší přehlednost uvádíme vývoj počtu obyvatel také v grafickém znázornění.

Obrázek 1 Vývoj počtu obyvatel

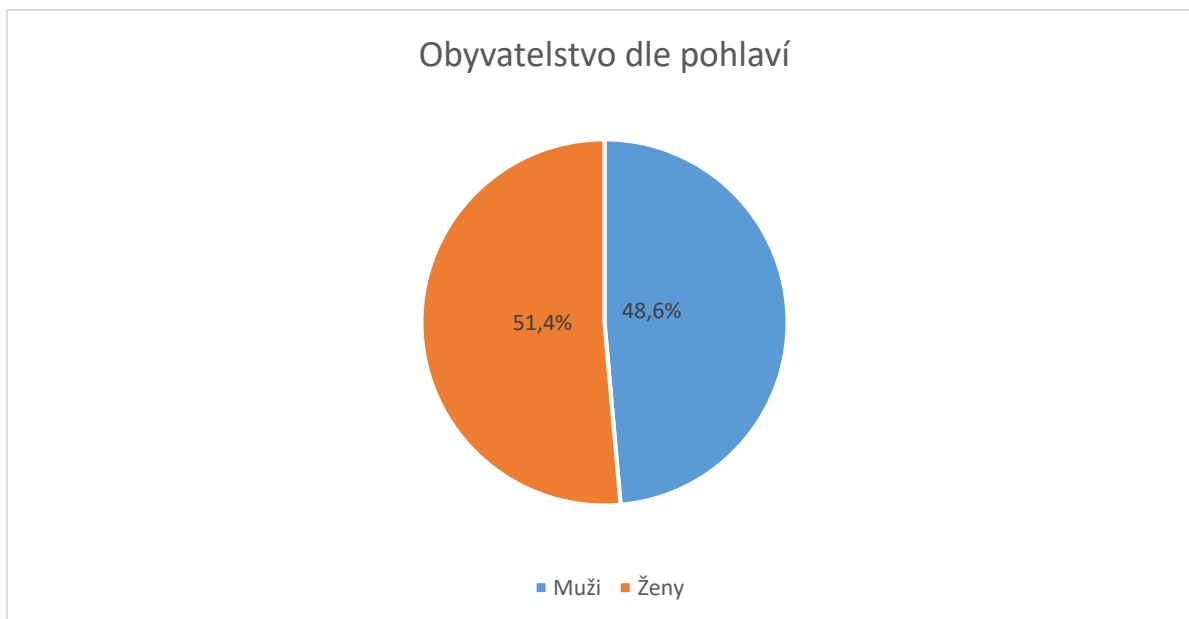
Zdroj dat: ČSÚ

Struktura obyvatel dle pohlaví

Z tabulky je zřejmé, že ve městě žije je mírná převaha žen nad muži. Ke konci roku 2020 je ve městě přibližně 51,4 % žen a 48,6 % mužů.

Obyvatelstvo dle pohlaví	
Muži	3 575
Ženy	3 781
Celkem	7 356

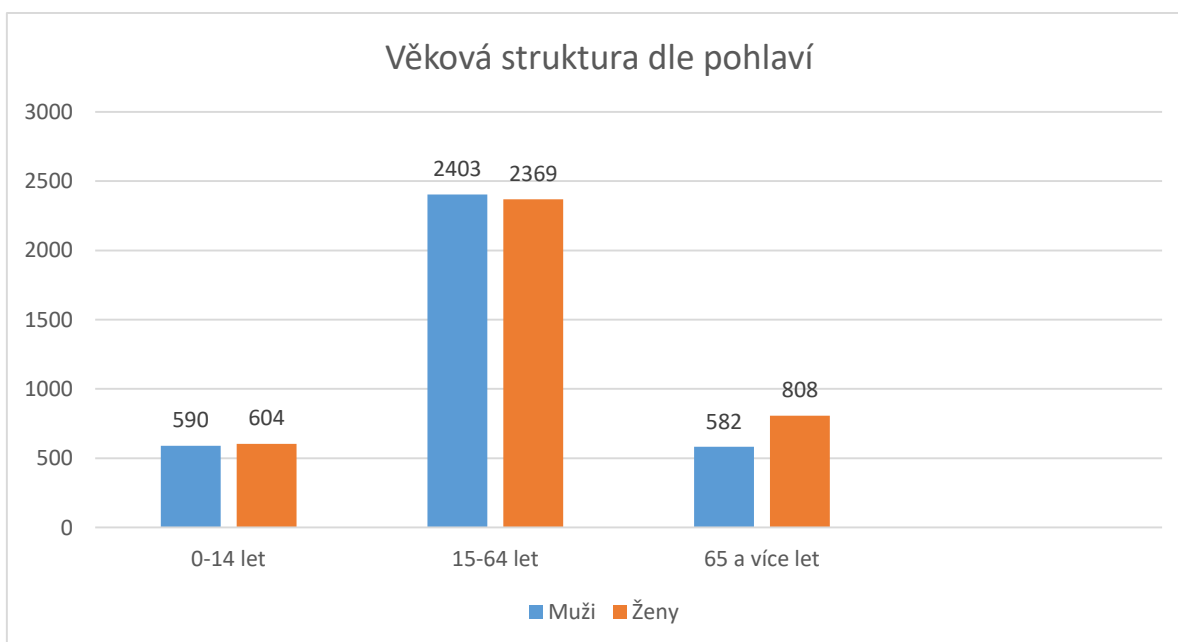
Tabulka 3 Obyvatelstvo dle pohlaví

Obrázek 2 Obyvatelstvo dle pohlaví

Věková struktura obyvatelstva

Nejvíce zastoupenou věkovou skupinu tvoří občané ve věku 15-64 let, což představuje 64,9 %. V této věkové skupině převažují je o 1,4 % více mužů než žen, což v absolutní většině činí 34 osob. Ve věkové kategorii 0-14 let převažují ženy nad muži. Markantní převahu žen nad muži jsme zaznamenali také ve věkové kategorii 65 a více let, a to o 16,2 %, tedy 226 osob.

Obrázek 3 Věková struktura dle pohlaví

Pohyb obyvatelstva

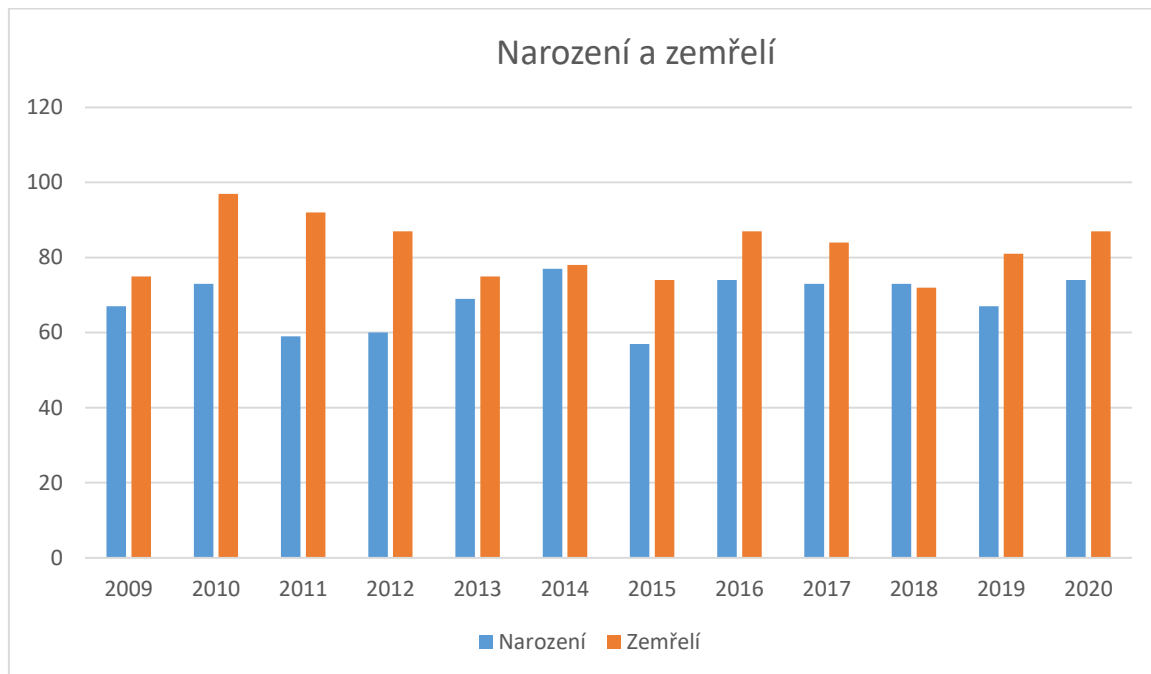
Ke konci roku 2020 byl ve Vratimově zaznamenán celkový počet obyvatel o 107 osob méně než na počátku. Úbytek je zapříčiněný především negativním migračním saldem, tedy do města se přistěhovalo méně osob, nežli se vystěhovalo, přispělo k němu ovšem také negativní saldo přírůstku přirozeného, tedy se narodilo méně osob, nežli zemřelo. Za sledované období můžeme pozorovat poměrně značný úbytek obyvatelstva a to o 697 lidí.

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Stav 31.12.
2009	67	75	194	143	-8	51	43	6 850
2010	73	97	198	122	-24	76	52	6 902
2011	59	92	201	122	-33	79	46	6 935
2012	60	87	223	165	-27	58	31	6 966
2013	69	75	223	121	-6	102	96	7 062
2014	77	78	244	154	-1	90	89	7 151
2015	57	74	249	190	-17	59	42	7 193
2016	74	87	259	197	-13	52	49	7 242
2017	73	84	175	153	-11	22	11	7 253
2018	73	72	208	165	1	43	44	7 297
2019	67	81	172	162	-14	10	-4	7 293
2020	74	87	212	136	-13	76	63	7 356

Tabulka 4 Počet obyvatel dle jednotlivých let

Narození a zemřelí

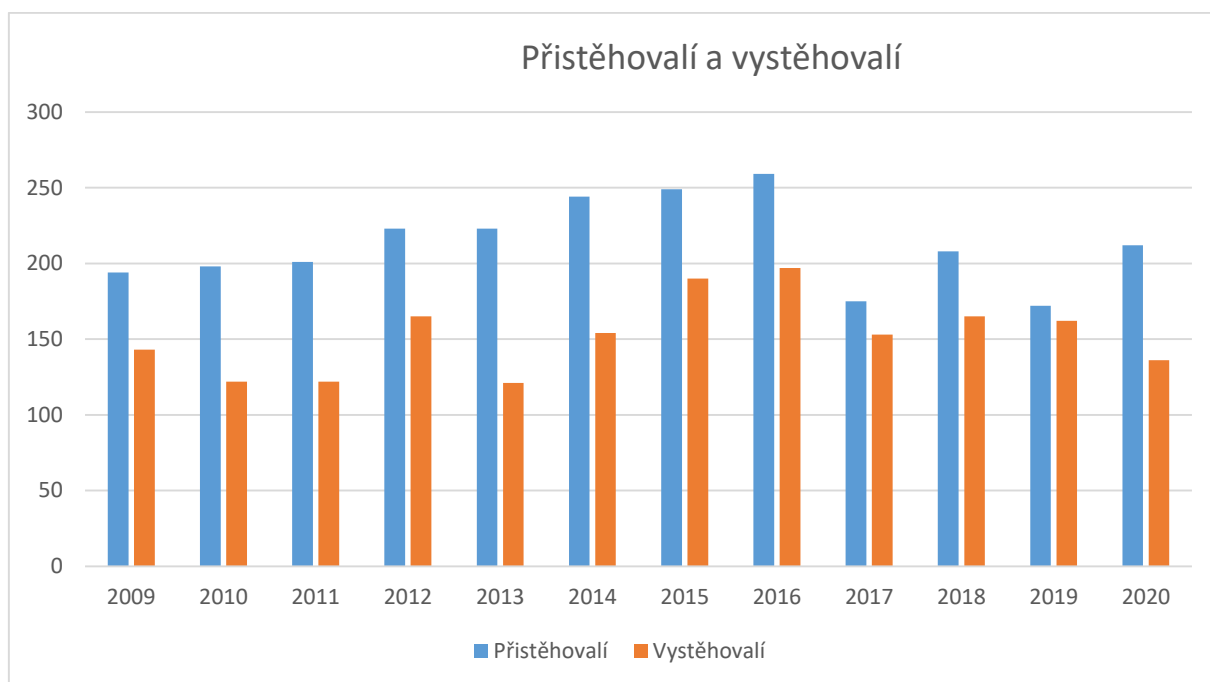
Jak vyplývá z níže uvedeného grafu, v celém sledovaném období bylo více zemřelých, než narozených.

Obrázek 4 Narození a zemřelí

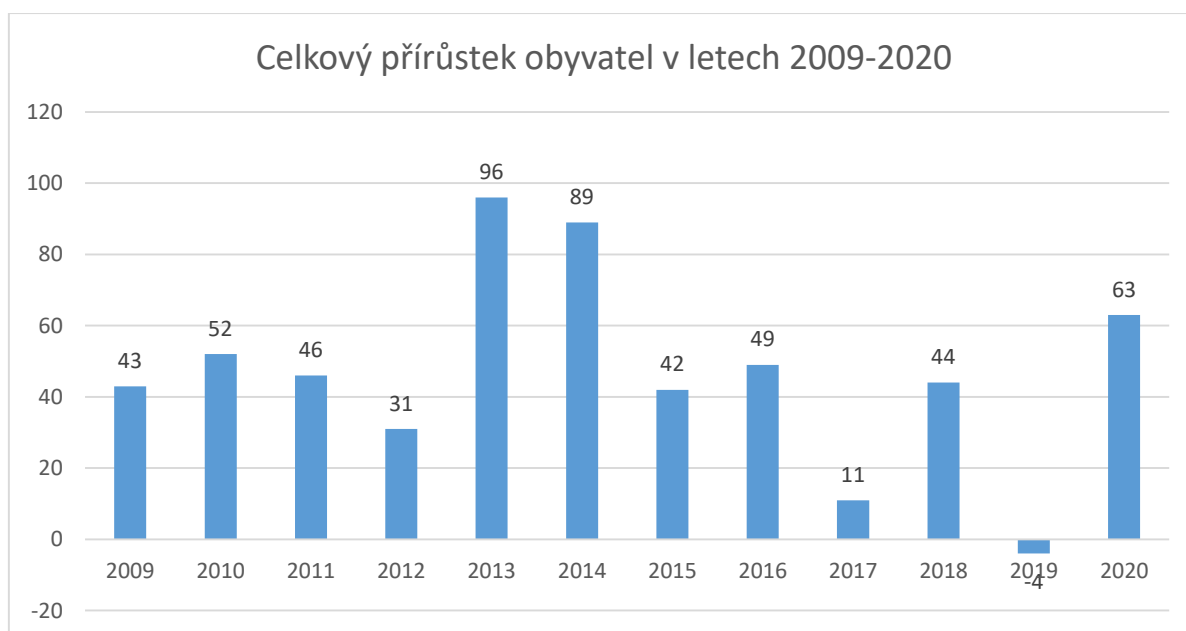
Přistěhovalí a vystěhovalí

Migrace obyvatel z hlediska změny bydliště vykazuje kladné saldo, což je pozitivní, nicméně to klade nároky na vedení města pro zajištění infrastruktury pro občany.

Obrázek 5 Přistěhovalí a vystěhovalí

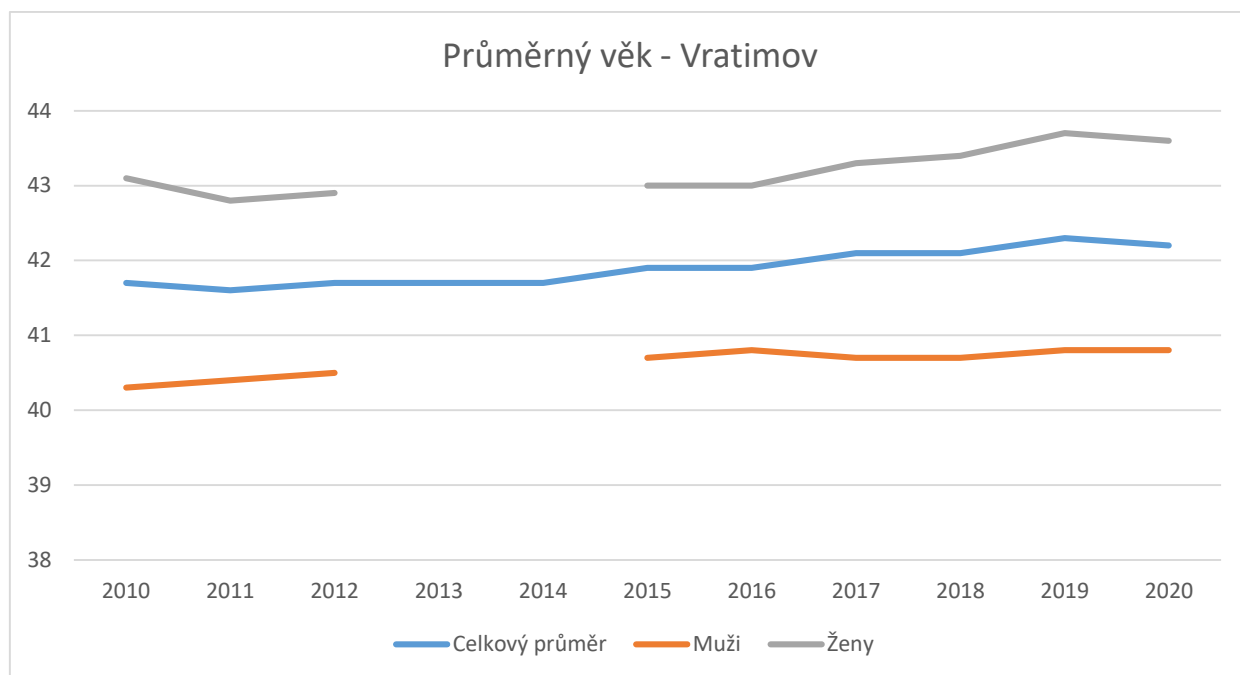
Jak je zřejmé z níže uvedeného grafu, největší přírůstek byl zaznamenán v roce 2013, největší úbytek pak v roce 2019.

Obrázek 6 Celkový přírůstek

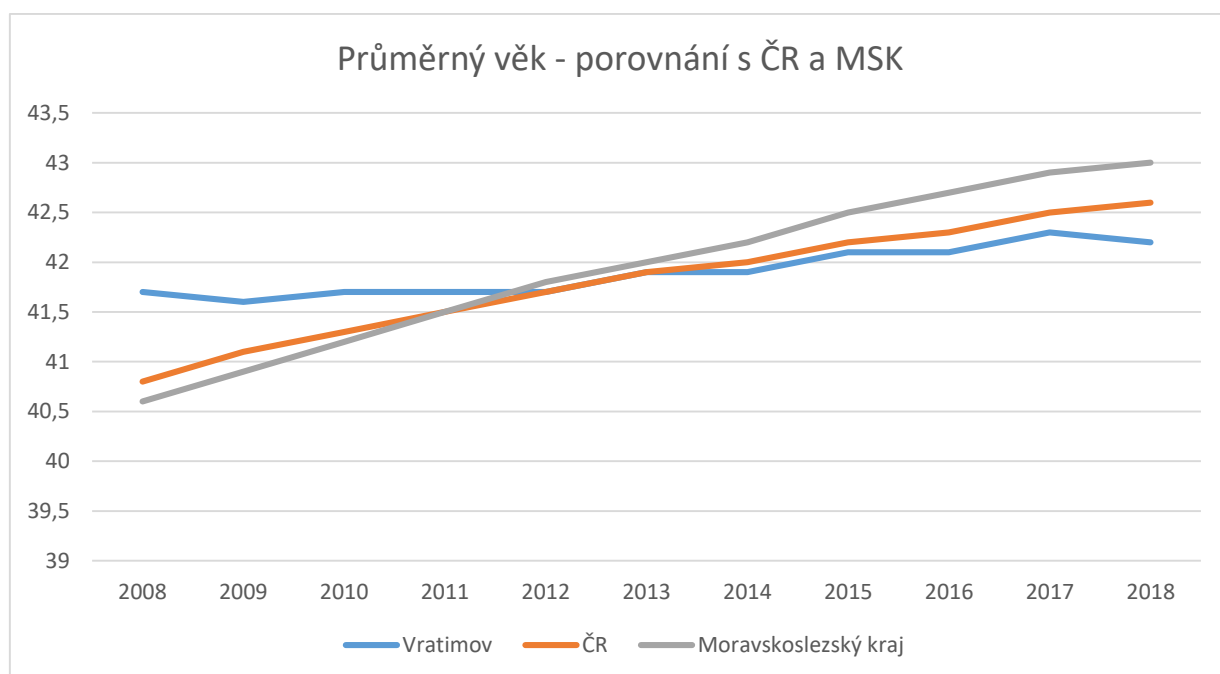
Průměrný věk

Průměrný věk je ve srovnání s Moravskoslezským krajem i ČR nižší.

Obrázek 7 Průměrný věk

Zdroj dat: ČSÚ

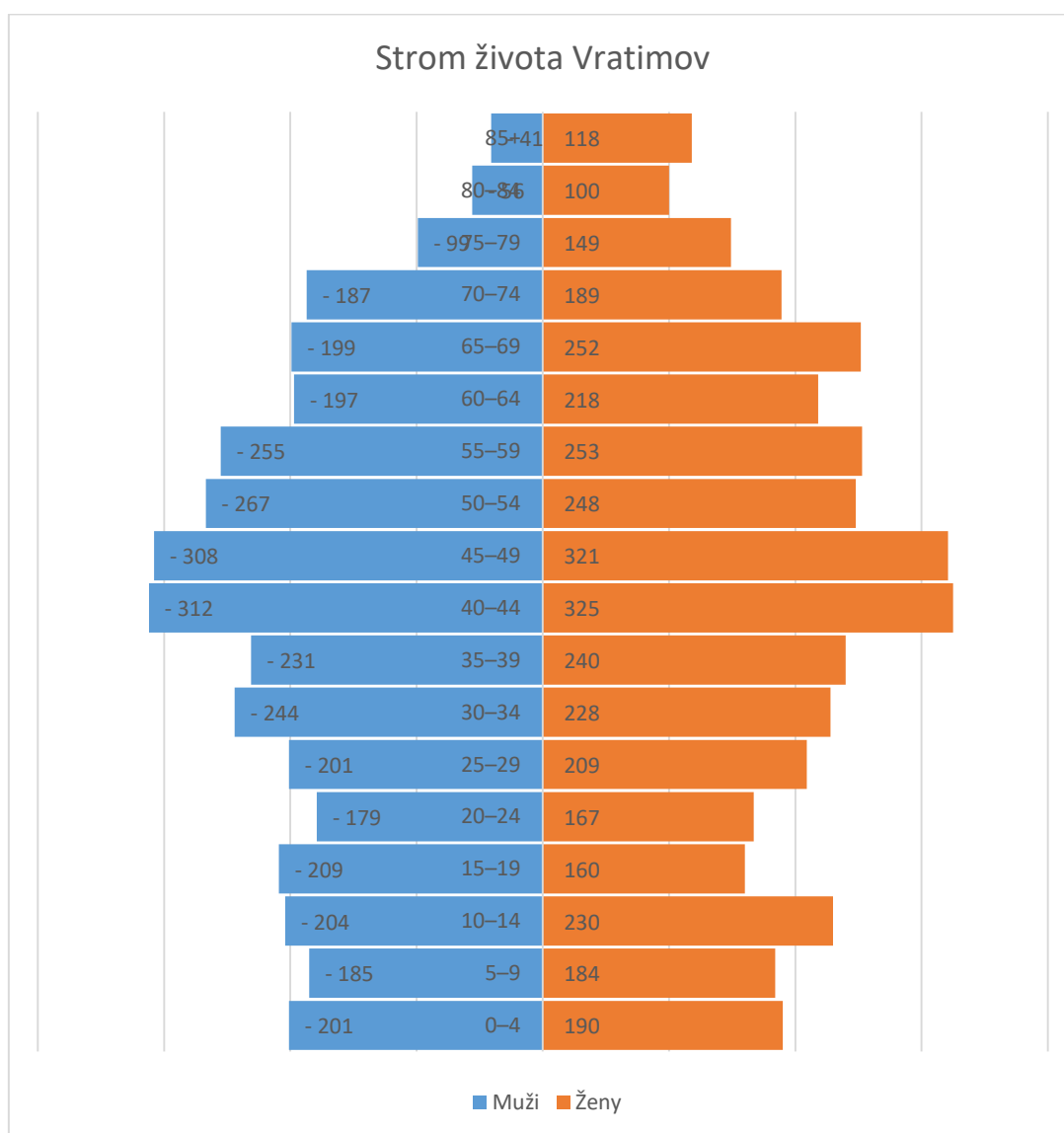

Obrázek 8 Průměrný věk - srovnání MSK a ČR

Index stáří

Index stáří udává, jaký je podíl mezi věkovými kategoriemi 65 a více let a dětí do 15 let. Index stáří pro Vratimov činil 116 k 31. 12. 2020. Znamená to, že populace ve Vratimově stárne a bude nezbytné nastavit služby pro starší věkové kategorie.

Níže uvádíme také tzv. strom života, ze kterého je zřejmé, jak jsou jednotlivé věkové kategorie ve městě zastoupeny. Nejpočetnější věkové kategorie 40-49 let budou za 15-20 let patřit mezi potenciální uživatele služeb.

Obrázek 9 Strom života

Sňatkovost a rozvodovost

Jak vyplývá z tabulky, počet sňatků je v jednotlivých letech poměrně stabilní, stejně jako počet rozvodů, nejsou zaznamenány žádné zásadní výkyvy.

Sňatky a Rozvody	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sňatky	31	30	28	37	36	32
Rozvody	16	22	14	18	13	18

Tabulka 5 Sňatkovost a rozvodovost

Nezaměstnanost

Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání a míra nezaměstnanosti

Ve městě Vratimov eviduje Úřad práce ČR ke konci roku 2020 celkem 236 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2018 byl tento stav uchazečů o 2 uchazeče vyšší.

Vývoj nezaměstnanosti	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Uchazeči o zaměstnání	291	270	210	154	151	197
Uchazeči o zaměstnání dosažitelní	285	258	194	141	135	185
Podíl nezaměstnaných osob (%)	5,9 %	5,4 %	4 %	2,9 %	2,8 %	3,9 %

Tabulka 6 Nezaměstnanost

1.3. Poskytovatelé sociálních služeb

Město Vratimov zřizuje sociální službu pečovatelská služba. Ostatní sociální služby zajišťují poskytovatelé.

Níže v tabulce jsou uvedeni poskytovatelé, kteří jsou zařazeni v krajské síti sociálních služeb s působností ve Vratimově. Vzhledem k tomu, že Vratimov spadá pod Ostravu, mohou občané využívat služby poskytovatelů z Ostravy. Seznam poskytovatelů je k dispozici na níže uvedeném odkazu.

<https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-socialnich-veci-a-zdravotnictvi/oddeleni-socialnich-sluzeb/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/KatalogSSaSA2021final.pdf>

Poskytovatel	Služba
Služby sociální prevence	
AlFi, z.s.	raná péče
Slezská diakonie	raná péče
Společnost pro ranou péči, pobočka Ostrava	raná péče
Bílý kruh bezpečí, z.s.	intervenční centra
Centrum psychologické pomoci, příspěvková organizace	telefonická krizová pomoc
Centrum služeb pro neslyšící a nedoslýchavé, o.p.s	tlumočnické služby
Česká unie neslyšících, z.ú.	tlumočnické služby
Městská nemocnice Ostrava, příspěvková organizace	telefonická krizová pomoc
Slezská diakonie	intervenční centra
Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.	krizová pomoc
Krizové centrum Ostrava, z. s.	krizová pomoc
TyfloCentrum Ostrava, o. p. s.	sociální rehabilitace
Spolu pro rodinu, z.s.	terénní programy
KAFIRA o.p.s.	sociální rehabilitace
Asociace TRIGON, o.p.s.	sociální rehabilitace
Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Služby sociální péče	
Centrum pro rodinu a sociální péči z. s.	osobní asistence
Centrum pro rodinu a sociální péči z. s.	odlehčovací služby
Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.p.s.	osobní asistence
Město Vratimov	pečovatelská služba

Péče srdcem, z.ú.	osobní asistence
Podané ruce - osobní asistence	osobní asistence
Slunce v dlani, o.p.s.	osobní asistence
Sociální poradenství	
Centrum pro rodinu a sociální péči z. s.	odborné sociální poradenství
Diecézní charita ostravsko-opavská	odborné sociální poradenství
Mobilní hospic Ondrášek, o.p.s	odborné sociální poradenství

Tabulka 7 Poskytovatelé služeb

Zdroj dat: Krajská síť sociálních služeb

Související aktivity

Související aktivity zajišťují aktivity pro cílové skupiny, které jsou součástí komunitního plánování, tedy děti, rodina, osoby ohrožené sociálním vyloučením, seniorům a zdravotně znevýhodněným.

- Svaz tělesně postižených Vratimov
- Spolek seniorů město Vratimov
- Rovnovážka, z.s.
- Občanské sdružení Věnujeme se dětem
- SENIORKLUB Biocel z.s.

1.4. Výsledky dotazníkového šetření

Počet odevzdaných dotazníků byl 36. nízký počet, je způsoben nejen obdobím, ve kterém dotazníkové šetření bylo realizováno, ale především situací kolem Covid 19, kdy občané vůbec nemají zájem řešit něco jiného. Proto při zpracování návrhové části se soustředíme na jednání pracovních skupin.

Odpovědi dle pohlaví

Na otázku odpovědělo 25 žen a 11 mužů.

Obrázek 10 Odpovědi dle pohlaví

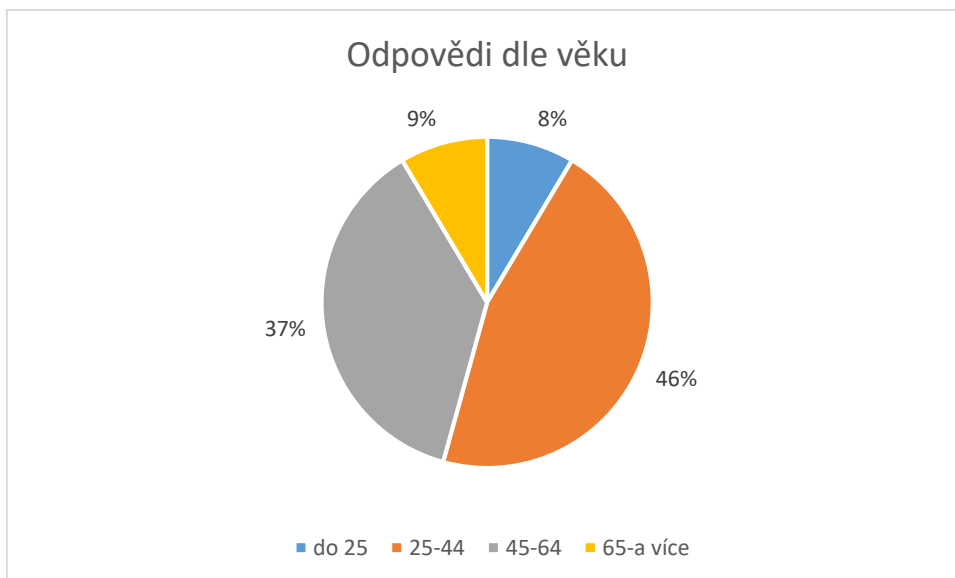
Odpovědi dle věkových kategorií

Pro nastavení služeb pro konkrétní věkové kategorie je důležité znát jejich potřeby.

Jak vyplývá z níže uvedené tabulky a grafu, nejvíce odpovědí bylo ze strany věkové kategorie 25-44 let a to 46%, dále 45-64 let a to 37%.

Věková kategorie	Počet odpovědí
do 25 let	3
25-44	16
45-64	13
65-a více	3

Tabulka 8 Odpovědi dle věkových kategorií

Obrázek 11 Odpovědi dle věku

V současné době využívané služby

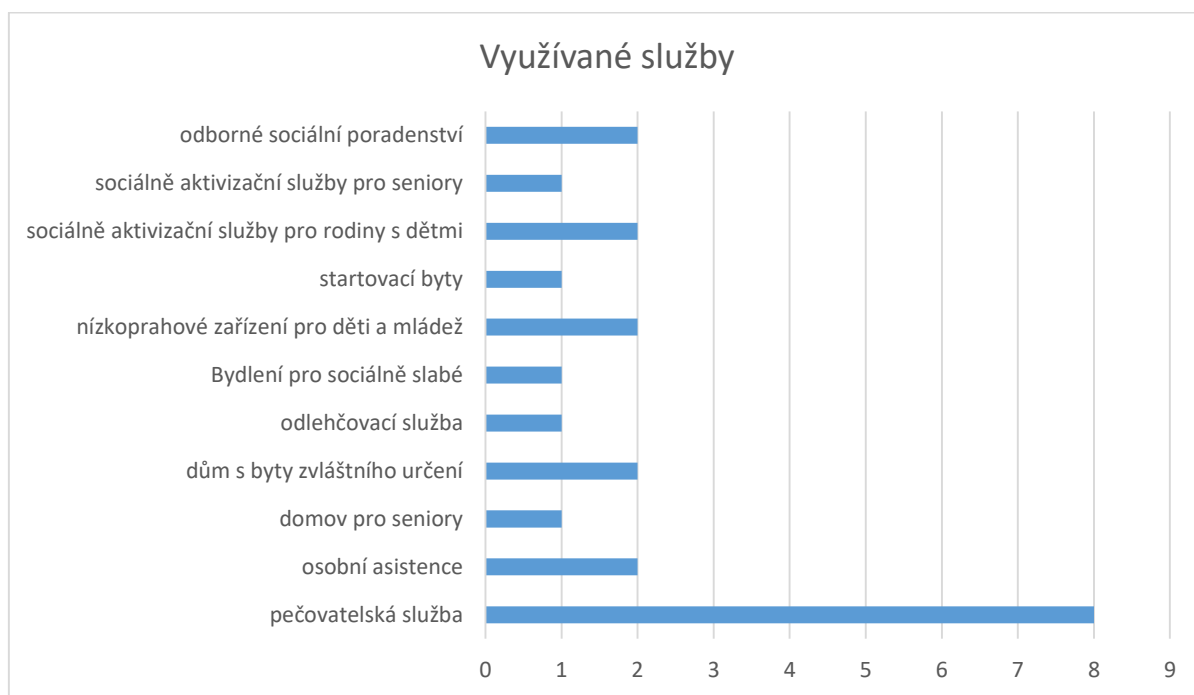
Na tuto otázku mohli respondenti odpovědět několikrát.

Jak vyplývá z níže uvedené tabulky a grafu, mezi v současné době využívané služby patří pečovatelská služba.

Služba, aktivita	Počet odpovědí
pečovatelská služba	8
osobní asistence	2
domov pro seniory	1
dům s byty zvláštního určení	2
odlehčovací služba	1
bydlení pro sociálně slabé	1
nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	2
startovací byty	1
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	2
sociálně aktivizační služby pro seniory	1

Tabulka 9 V současné době využívané služby

Pro větší přehlednost uvádíme v současné době využívané služby rovněž v grafickém znázornění.

Obrázek 12 Využívané služby

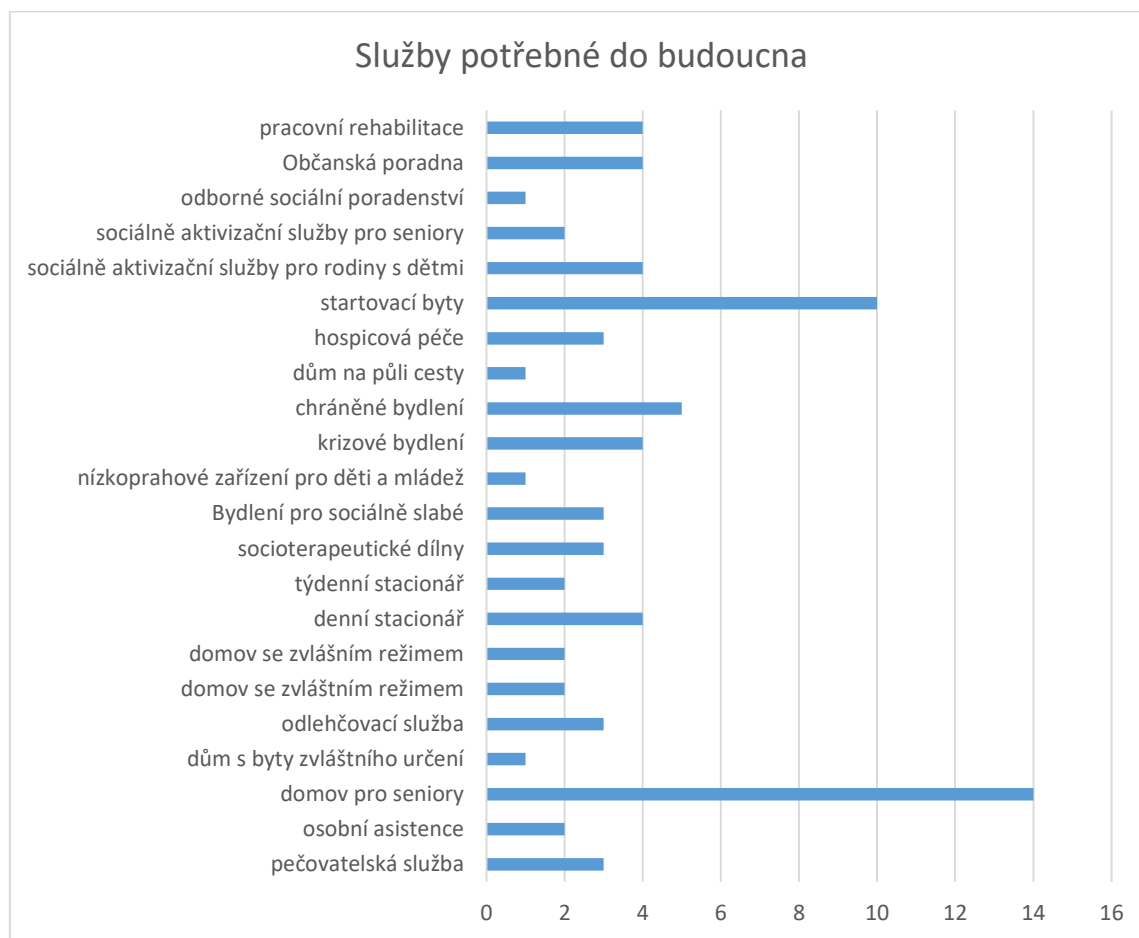
Jaké služby budou potřebné do budoucna

Je zajímavé, že ve věkové kategorii 25-44 let očekávají respondenti, že bude zapotřebí v 7 případech zajistit domov pro seniory, na druhou stranu ve 4 případech pak startovací byty pro mladé, což považuje za důležité ve 4 případech také věková kategorie 45-64 let.

Mezi nejvíce potřebné služby do budoucna považují respondenti domov pro seniory a startovací byty. Přestože byl počet respondentů nízký je překvapivé, že terénní služby pro seniory a zdravotně znevýhodněné nejsou respondenty považovány za důležité, přestože do budoucna jsou tyto služby zcela zásadní.

Služba, aktivita	Počet odpovědí
pečovatelská služba	3
osobní asistence	2
domov pro seniory	14
dům s byty zvláštního určení	1
odlehčovací služba	3
domov se zvláštním režimem	2
domov se zvláštním režimem	2
denní stacionář	4
týdenní stacionář	2
socioterapeutické dílny	3
bydlení pro sociálně slabé	3
nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	1
krizové bydlení	4
chráněné bydlení	5
dům na půli cesty	1
hospicová péče	3
startovací byty	10
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	4
sociálně aktivizační služby pro seniory	2
odborné sociální poradenství	1
Občanská poradna	4
pracovní rehabilitace	4

Tabulka 10 Služby potřebné do budoucna

Obrázek 13 Služby potřebné do budoucna

Jste spokojen/a s nabídkou volnočasových aktivit, které nabízejí sportovní, kulturní a jiné organizace ve městě?

Odpovědi respondentů byly ovlivněny opět situací Covid19, kdy mnoho aktivit nemohlo být realizováno díky opatřením vlády ČR.

Na tuto otázku odpovědělo kladně 20 respondentů kladně a 8 záporně, přičemž doplnili tyto náměty:

- Chybí ucelené informace o těchto službách např. na webových stránkách města. Uvítala bych teď o prázdninách právě nějaký přehled, co vše ve Vratimově a blízkém okolí máme, kam se obrátit v případě zájmu umístit dítě od září do kroužku či sportu atd.
- Ve Vratimově toho poslední dobou bohužel moc není

- Tematické trhy
- Jesle, domácí zdravotní péče
- Větší podpora a aktivit pro rodiny s dětmi - podpora školek a škol v přírodě, příměstské tábory pro malé děti (4+ až 6 let), hlídání dětí mladší 3 let, kroužky pro malé děti, hřiště, prvky pro děti a mládež, parky, místo pro setkávání mladé a starší generace, kavárna,...

Jste spokojen/a s nabídkou volnočasových aktivit ve městě pro seniory a zdravotně znevýhodněné?

Na tuto otázku odpovědělo kladně 9 respondentů kladně, 8 záporně, přičemž doplnili tyto náměty:

- Něco málo pro seniory jsem zaregistrovala, ale aktivity pro zdravotně znevýhodněné žádné.
- Pomoc v domácnosti (např. úklid, donáška jídla apod., pečovatelská služba).
- Pomoc s pečováním o vlastní osobu (aplikace injekcí, léků, pomoc s koupáním apod., osobní asistence)
- Trvalý pobyt v zařízení pro seniory (Domov pro seniory)
- Pobyt v nájemním bytě se zajištěním služeb nákupů, donášky jídla, pomoc v péči o vlastní osobu (Dům s pečovatelskou službou)
- Zajištění péče o člena rodiny v době, kdy jste v zaměstnání nebo na dovolené (odlehčovací služba)
- Bydlím cca 20 minut pěšky od zastávky autobusu a uvítala bych, kdyby nějaký menší autobus alespoň částečně objel místo zvané Vratimovské Zadky Jelikož tomu tak není, nebylo by od věci zajistit alespoň některé dny v týdnu nějaké kompletní teplé jídlo, tzn. dovážku. Před několika měsíci jsem se zeptala, jestli by to bylo možné a bylo mi řečeno, že kapacita je naplněna.

1.5. Cílové skupiny

Pracovní skupina Senioři a osoby se zdravotním postižením

Senioři

Popis cílové skupiny

Senioři se stávají stále výraznější skupinou, která potřebuje sociální pomoc vlivem stárnutí populace jako pozitivního výsledku společenského vývoje ve vyspělých státech světa a postupného prodlužování délky života.

Senioři se podle životních sil a aktivity rozlišují na:

- seniory třetího věku – tj. aktivní a nezávislí senioři,
- seniory čtvrtého věku – tj. závislí senioři.

V poproduktivní populaci jsou vytipovány rizikové skupiny lidí, kteří pro svůj zdravotní, sociální nebo ekonomický stav představují sociální riziko. K těmto skupinám patří ti, jež nejsou schopni se rychle a účinně přizpůsobit náhlým změnám svých životních podmínek nebo změnám zdravotního stavu:

- osoby starší 80 let – nejméně 60,00 % z nich vyžaduje intenzivní zdravotní a sociální péči, stoupá jejich závislost,
- samostatně žijící osoby – jednočlenné domácnosti,
- izolovaní jedinci – prostorově, emocionálně, sociálně (bez kontaktů),
- muži ovdovělí – hůře se adaptují na osamění v domácnosti
- ženy ovdovělé a osamělé, které se dožívají vyššího věku,
- manželé, z nichž jeden je vážně nemocný nebo invalidní,
- staří handicapovaní jedinci – psychicky i tělesně,
- staří lidé s nízkým důchodem.

V České republice dochází postupně ke stárnutí populace. V současné době patříme mezi věkově nejstarší evropské země s nízkým podílem dětské populace.

Dlouhodobé populační stárnutí v období do roku 2030 vyvrcholí a vytvoří situaci, kterou nedovedou dobře charakterizovat ani současní sociologové. Vlivem stále se vyvíjejícího výzkumu a vývoje v oblasti zdravotnictví je předpoklad prolínání cílové skupiny seniorů a osob se zdravotním postižením.

Osoby se zdravotním postižením

Popis cílové skupiny

Riziko zdravotního postižení v důsledku nemoci, úrazu nebo vrozené vady existuje u každého občana a roste s přibývajícím věkem.

Zdravotním postižením se rozumí, na rozdíl od nemoci, dlouhodobý nebo trvalý stav, který již nelze léčbou zcela odstranit. Jeho negativní důsledky je však možno zmírnit systémem opatření, na nichž by se měla podílet celá společnost. Vyspělé státy vytvářejí vedle svých systémů zdravotního a sociálního pojištění i systémy pro snížení důsledků zdravotního postižení.

Osoby se zdravotním postižením se setkávají s překážkami nejen při hledání zaměstnání a jeho udržení, ale i při využívání dostupné dopravy, při vstupu do budov a jiných zařízení nebo při získávání přístupu ke vzdělání a pracovní kvalifikaci. Nutno si uvědomit, že zdravotně postižené osoby mají stejná lidská práva jako ostatní občané. Osobám se zdravotním postižením by měla být poskytována pomoc při uplatňování jejich základních práv, aby nedocházelo k jejich sociálnímu vylučování ze společnosti.

- **Osoby s tělesným postižením**

V odborné literatuře se považuje za tělesné postižení přetrvávající nebo dočasné omezení pohybové schopnosti s trvalým nebo podstatným působením na kognitivní (poznávací), emocionální (citové) a sociální výkony. Příčinou je poškození podpůrného (nosného) nebo pohybového aparátu nebo jiné organické poškození. Do této skupiny patří také jedinci zdravotně oslabení, nemocní (např. nemoci srdce, nemoci dýchacích cest, poruchy látkové výměny, nemoci vycházející z Diabetes mellitus, nemoci močového ústrojí, nemoci z alergie, infekční nemoci).

- **Osoby s mentálním postižením**

Osoby s mentálním postižením jsou osoby se sníženými rozumovými schopnostmi. Podle 10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí dělíme mentální retardaci do následujících stupňů: lehká mentální retardace, středně těžká mentální retardace, těžká mentální retardace, hluboká mentální retardace, jiná mentální retardace, nespecifická mentální retardace.

- **Osoby se zrakovým postižením**

Defektem u osob se zrakovým postižením je vada zraku, která se projevuje nerozvinutím, snížením či ztrátou výkonnosti zrakového rozpoznání a tím poruchou zrakového vnímání, orientace v prostoru, pracovní činnosti spojenou s výkonností a působí. Následně může docházet k narušení sociálních vztahů a tím i k sociálnímu vylučování ze společnosti.

- **Osoby se sluchovým postižením**

U osob se sluchovým postižením dochází k omezení zvukové orientace a komunikace v závislosti na typu a stupni sluchové vady.

Stupně sluchových vad podle Světové zdravotnické organizace WHO:

lehká nedoslýchavost, střední nedoslýchavost, středně těžké poškození sluchu, těžké poškození sluchu, velmi závažné poškození sluchu, neslyšící.

- **Osoby s kombinovaným postižením**

U těchto osob dochází ke kombinaci typu zdravotního postižení, např. tělesného postižení s postižením mentálním, sluchovým nebo zrakovým. O kombinovaném postižení hovoříme tehdy, pokud každé z těchto postižení je samo o sobě postižením těžkým.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Pečovatelská služba Dům s pečovatelskou službou Domácí péče, Asistenční služba Spolková činnost Informovanost – Vratimovské noviny Existence stávajících sociálních služeb Senior taxi Existence dobrovolnictví	Nedostačující kapacita DpS – dům s byty zvláštního určení Bezbariérovost DpS + další objekty v majetku města Chybí domov pro seniory Neexistence denního stacionáře Socioterapeutické dílny
Příležitosti	Ohrožení
Legislativa Finanční prostředky z EU	Legislativa Financování

Popis cílové skupiny

Cílová skupina se týká rodin s dětmi, problémů rodinného prostředí, prevence sociálně-patologických jevů v rodinách (drogy, alkohol, nikotin, kriminalita, výchovné problémy, domácí násilí, týrání, zneužívání, zanedbávání apod.) a ohrožení sociálním vyloučením.

- **Funkční rodina** – je schopna dosáhnout úspěšného řešení svých problémů. Existuje zde příznivé emocionální klima, v němž je možné jasně a otevřeně komunikovat a diskutovat. Tato rodina plní zcela svou základní funkci.
- **Problémová rodina** – v rodině se vyskytují jisté poruchy některých funkcí. Rodinný systém a vývoj dětí však není vážně narušen. Rodina je schopna své problémy řešit sama, případně za jednorázové či krátkodobé podpory zvenčí.
- **Disfunkční rodina** – v rodině se vykytují závažnější poruchy některých nebo všech funkcí, které ohrožují či poškozují jak rodinu, tak vývoj a prospěch dětí. V této situaci si již rodina není schopna sama pomoci a potřebuje odbornou pomoc a podporu. Jedná se o takzvanou sanaci rodiny, to je řada opatření nejrozličnějšího druhu a charakteru.
- **Afunkční rodina** – poruchy v rodině jsou takového rázu, že rodina přestává plnit svůj základní úkol, vážně ohrožuje vývoj dětí. Sanace této rodiny je nemožná a neúčelná. Jediným řešením v tomto případě je umístění dětí mimo rodinu.

Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Cílová skupina se týká osob, skupiny osob nebo místního společenství s nedostatečnou účastí na životě celé společnosti vlivem různých faktorů.

Fakticky znamená život:

- v chudobě,
- bez účasti na trhu práce,
- bez účasti na systematickém vzdělávání u mladých lidí,
- bez přiměřeného bydlení,
- bez dostatečného příjmu,
- obvykle v izolaci nebo v malé skupině podobně deprivovaných lidí pohybujících se na okraji společnosti

Hovoříme o sociálním vyloučení, které může mít různou úroveň a měnit se v čase. Má-li člověk dlouhodobý pocit, že nemá ve společnosti místo, stává se osobou v tíživé životní situaci, upadá do chronického stresu.

Příčiny sociálního vyloučení mohou být individuální i systémové, např.:

- nízké sebevědomí,
- nízký příjem,
- nedokončené vzdělání,
- nedostatečné sociální dovednosti,
- špatné duševní i tělesné zdraví,
- špatné bydlení,
- vysoký věk,
- vysoká úroveň kriminality v místě,
- nefunkčnost rodiny,
- závislost na návykových látkách,
- nezaměstnanost,
- chybějící zdravotní a sociální pojištění aj.

Osobami či skupinou osob v tíživé životní situaci s ohledem na uvedené příčiny sociálního vyloučení mohou být:

- rodiče samoživitelé,
- osoby s nízkou kvalifikací,
- osoby bez dostatečného příjmu,
- příslušníci romské menšiny,
- osoby se zdravotním postižením,
- osoby nezaměstnané, především dlouhodobě nezaměstnané,
- osoby, které trpí kumulací několika znevýhodňujících faktorů (např. mladiství s nízkou úrovní kvalifikace, osoby nad 50 let bez možnosti zaměstnání),
- osoby vracející se z výkonu trestu odnětí svobody nebo z ústavní výchovy,
- osoby bez přiměřeného bydlení,
- osoby žijící v izolaci,
- osoby žijící na pokraji společnosti,
- osoby závislé na návykových látkách a další.

Společným faktorem je u většiny vyjmenovaných osob nebo skupiny osob:

- nízká úroveň dosaženého vzdělání a úroveň dosažené kvalifikace obecně,
- nesoulad nabízené a požadované kvalifikace uchazečů o zaměstnání či absolventů škol,
- nedostatečná motivace osob k rekvalifikaci a k profesní mobilitě,
- nedostatečné nabytí pracovních návyků a ztráta profesních předpokladů.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
SVČ ZUŠ Kvalita škol ve Vratimově – mateřské i základní školství Dobrá spolupráce mezi jednotlivými subjekty zabývajícími se volným časem a vzděláváním Knihovna Volnočasové aktivity v oblasti sportu – dětská hřiště Klidné město – maloměsto, málo problémů Existence stávajících sociálních služeb Existence zájmové a sportovní komise Vratimovský kalendář akcí Krizový byt (max. 6 měsíců)	Neformální setkávání mládeže na dětských hřištích, Nedostatek prostor – hřišť – pro mládež koordinace aktivit Umístění dětí do 3 let Startovací byty pro mladé, Sociální bydlení Aktivity pro předškolní děti v době letních prázdnin Informovanost zodpovědných pracovníků škol o osobní asistenci
Příležitosti	Ohrožení
Nové pracovní příležitosti Finanční prostředky EU Legislativa	Zvýšení kriminality Zvýšení nezaměstnanosti v regionu Financování Legislativa

1.6. Poskytovatelé služeb

Informace jsou z Krajské sítě sociálních služeb a MPSV dle registrace samotných poskytovatelů, neznamená to tedy, že ve Vratimově skutečně působí.

Poskytovatel	Služba
Služby sociální péče	
Centrum pro rodinu a sociální péči z. s.	osobní asistence
Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.p.s.	osobní asistence
Město Vratimov	pečovatelská služba
Péče srdcem, z.ú.	osobní asistence
Podané ruce - osobní asistence	osobní asistence
Slunce v dlani, o.p.s.	osobní asistence
Centrum pro rodinu a sociální péči z. s.	odlehčovací služby
Služby sociální prevence	
Slezská diakonie	raná péče
Společnost pro ranou péči, pobočka Ostrava	raná péče
Centrum služeb pro neslyšící a nedoslýchavé, o.p.s	tlumočnické služby
Česká unie neslyšících, z.ú.	tlumočnické služby
Bílý kruh bezpečí, z.s.	intervenční centra
Slezská diakonie	intervenční centra
Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Asociace TRIGON, o.p.s.	sociální rehabilitace
KAFIRA o.p.s.	sociální rehabilitace
TyfloCentrum Ostrava, o. p. s.	sociální rehabilitace
Krizové centrum Ostrava, z. s.	krizová pomoc

Centrum sociálních služeb Ostrava, o.p.s.	krizová pomoc
Městská nemocnice Ostrava, příspěvková organizace	telefonická krizová pomoc
Centrum psychologické pomoci, příspěvková organizace	telefonická krizová pomoc
Spolu pro rodinu, z.s.	terénní programy
Sociální poradenství	
Diecézní charita ostravsko-opavská	odborné sociální poradenství
Mobilní hospic Ondrášek, o.p.s	odborné sociální poradenství
Centrum pro rodinu a sociální péči z. s.	odborné sociální poradenství

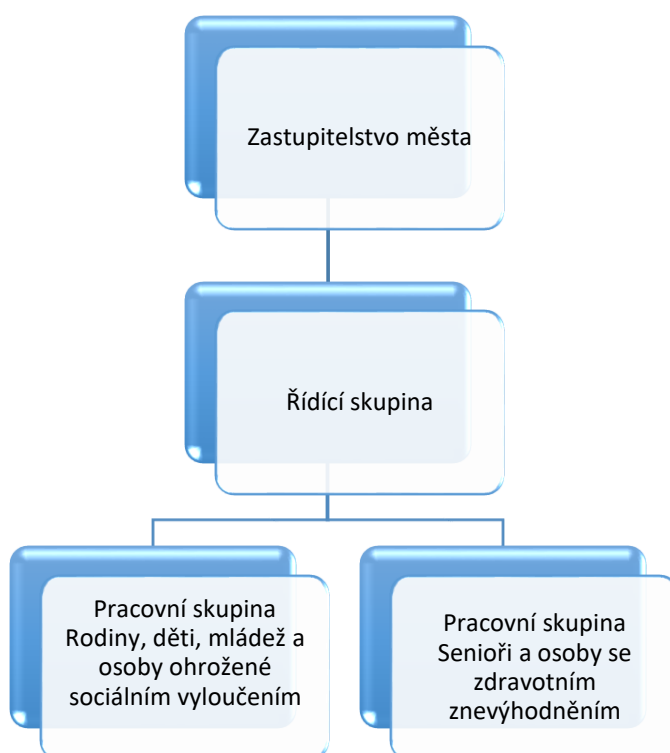
2. Komunitní plánování ve Vratimově

Pracovní skupiny byly zaměřeny na tyto cílové skupiny komunitního plánování sociálních služeb:

- a) Pracovní skupina Rodiny, děti, mládež a osoby ohrožené sociálním vyloučením
- b) Pracovní skupina Senioři a osoby se zdravotním znevýhodněním

Organizační schéma

Řídící skupina

Bc. David Böhm	místostarosta města Vratimova
Mgr. Erika Herzová	vedoucí odboru sociálně - správní
Mgr. Eunika Rek	koordinátorka pečovatelské služby

Seznam členů pracovních skupin

Pracovní skupina Rodina, děti, mládež a osoby ohrožené sociálním vyloučením

Mgr. Pelikánova Martina	ředitelka ze ZŠ TGM Vratimov
Mgr. Čechová Kateřina	zastupitelka města Vratimova
Bc. Nevrlá Hana	ředitelka domu dětí a mládeže
Mgr. Kuchařová Darja	ředitelka ZŠ Datýňská
Mgr. Chylinská Monika	zástupce ředitele MŠ Vratimov
Barbora Emma Franková, Dis.	zástupce rodičů
Bc. Jitka Langrova	sociální pracovnice města Vratimova
Mgr. Krejčí Veronika	sociálně právní ochrana dětí

Pracovní skupina Senioři a osoby se zdravotním postižením

Slívová Danuše	Svaz tělesně postižených, místní organizace Vratimov
Huppertová Anna	Spolek seniorů města Vratimova
Kupčová Růžena	pečovatelka z Pečovatelské služby města Vratimova
Vávrová Jana	ředitelka asistenční služby - Péče srdcem, z.ú
Bc. Langrová Jitka	sociální pracovnice města Vratimova - odbor sociálně správní
Bc. Knyblová Alena	členka Komise pro občanské záležitosti
Formánková Blanka	uživatelka sociální služby- Pečovatelská služba Vratimov
Růžičková Zuzana	zástupce za osoby pečující

3. Návrhová část

Poslání a vize komunitního plánování

Poslání KP ve městě Vratimov

Vzájemnou spoluprací všech svých členů přispívat k vytváření takového prostředí a podmínek, aby byly ve Vratimově kvalitní sociální služby dostupné pro všechny občany, kteří je skutečně potřebují.

Zapojovat do tvorby, rozvoje a realizace komunitního plánu širokou veřejnost a poskytovat o své činnosti dostatečné a srozumitelné informace.

Vize

Město Vratimov je městem, které v oblasti sociálních služeb a souvisejících aktivit úspěšně realizuje strategii, která je výsledkem otevřeného dialogu s širokou veřejností a férové spolupráce všech členů Komunitního plánování. Občané města jsou zajištěni všemi potřebnými službami a souvisejícími aktivitami a to ve vysoké kvalitě.

Senioři a zdravotně znevýhodnění

Priorita S1 Pečovatelská služba

Charakteristika

Pečovatelská služba je sociální služba podle § 40 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají ztíženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů při péči o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- c) poskytnutí stravy nebo pomoc při poskytnutí stravy,
- d) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

Zdůvodnění

Pečovatelskou službu zajišťuje město Vratimov. V současné době má cca 70 klientů a zájem ze strany občanů stále roste.

Město rovněž provozuje dům s byty zvláštního určení, viz samostatná priorita.

Vzhledem k demografickému vývoji je zřejmé, že potřebnost služby bude stále stoupat, nicméně poptávka je ze strany města zatím pokryta dostatečně. V případě většího nárůstu potřebnosti bude tuto město reflektovat a navýší počet personálu.

Priorita S1 Pečovatelská služba	
Popis opatření	Zajištění pečovatelské služby pro občany města
Realizátoři	město Vratimov, další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající, rozvojová
Zahájení realizace	V realizaci
Finanční zdroje	Město Vratimov, Moravskoslezský kraj, platby klientů
Finanční náklady	1.660.200,- Kč
Dopady	služba je dostupná všem, kdož ji potřebují občané mohou pobývat delší dobu ve svém přirozeném prostředí odlehčení rodinným příslušníkům díky zajištění služby

Indikátory	počet klientů počet klientů/hodin počet využívaných služeb typ využívaných služeb
Rizika	Demografický vývoj – stárnutí populace Stoupající potřeba po pečovatelské službě
Ošetření rizik	Navýšení počtu pečovatelek Smlouvy s dalšími poskytovateli služeb

Priorita S2 Osobní asistence

Charakteristika

Osobní asistence je terénní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje.

Služba obsahuje zejména tyto základní činnosti:

- pomoc při osobní hygieně,
- pomoc při zajištění stravy,
- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Zdůvodnění

Zajištění asistenčních služeb je nezbytné pro osoby se sníženou soběstačností s důrazem na poskytování služby v přirozeném sociálním prostředí bez nutnosti umístění v ústavním či jiném zařízení.

Priorita S2 Osobní asistence	
Popis opatření	Podpora osobní asistence Zvýšení informovanosti občanů o službě
Realizátoři	Podané ruce - osobní asistence, Péče srdcem z. ú., další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající, rozvojová
Zahájení realizace	V realizaci
Finanční zdroje	Město Vratimov, Moravskoslezský kraj, platby klientů

Finanční náklady	120,000,- Kč
Dopady	občané zajištění osobní asistencí občané, kteří mohou zůstat ve svém přirozeném prostředí odlehčení rodinám, pečujícím o své rodinné příslušníky
Indikátory	počet klientů počet využívaných služeb
Rizika	Zvyšující se počet klientů Nedostatek kvalifikovaného personálu
Ošetření rizik	Navyšování kapacit poskytovatelů

Priorita S3 Domov pro seniory

Charakteristika

Domov pro seniory je sociální službou podle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

V domovech pro seniory se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- a) poskytnutí ubytování,
- b) poskytnutí stravy,
- c) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- d) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- f) sociálně terapeutické činnosti,
- g) aktivizační činnosti,
- h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Priorita je zachovávána, neboť je zřejmé, že počet potřebných osob bude nadále stoupat vzhledem k demografickému vývoji. V době trvání komunitního plánu však není jasné, zda budou k dispozici finanční zdroje pro výstavbu domova pro seniory. Podrobnosti k prioritě tedy budou uvedeny v případě, že bude možné tuto prioritu zafinancovat z externích zdrojů.

Priorita 4S Zřízení denního stacionáře

Charakteristika

Denní stacionář je sociální službou podle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

V denních stacionářích se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním nebo mentálním postižením, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu;
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu;
- c) poskytnutí stravy;
- d) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti;
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;
- f) sociálně terapeutické činnosti;
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

V případě rozhodnutí o výstavbě domova pro seniory, bude daná služba součástí DpS. Proto ani u této služby není rozpracování do podrobností.

Priorita S5 Podpora domu s byty zvláštního určení

Charakteristika

Dům s byty zvláštního určení není sám o sobě službou podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, nicméně je v něm zajišťována pečovatelská služba. Současná kapacita je nedostatečná a do budoucna bude zcela nezbytné, aby byla navýšena.

Zdůvodnění

Kapacita Domu s byty zvláštního určení je 20 bytů, v současné době plně obsazen. Jsou vytvořeny pořadníky, počet osob v pořadnících je cca 90 (stav k dubnu 2016). Každoroční nárůst činí 10 žádostí oproti předchozímu období.

Některé žádosti nejsou akutní, občané podávají žádost o umístění v DsZU tzv. pro jistotu. Byla provedena aktualizace zájmu, ze kterého vyplynulo, že realita umístění je cca do 1 roku.

Priorita S5 Dům s byty zvláštního určení	
Popis opatření	Zajištění nájemního bydlení pro občany se sníženou soběstačností
Realizátoři	Město Vratimov
Nová nebo stávající	Stávající, rozvojová
Zahájení realizace	V realizaci
Finanční zdroje	Město Vratimov, platby nájemníků
Finanční náklady	319.600,- Kč
Dopady	občané zajištění nájemními byty se zajištěním pečovatelské služby zjištěna konkrétní potřeba občanů na umístění zpracovaná a dodržovaná pravidla pro přidělování bytů zjištěné možnosti rozšíření/stavby nového objektu zjištěné možnosti finančního krytí navýšená kapacita
Indikátory	občané, kteří potřebují bezbariérové prostory v obou směrech významu občané využívající pečovatelskou službu v nájemních bytech zpracovaná pravidla pro přidělování bytů reálné zdroje pro stavbu objektu zpracovaná projektová dokumentace
Rizika	Zvyšující se zájem o nájemní bydlení ze strany seniorů a zdravotně znevýhodněných
Ošetření rizik	Možnost rozšíření bydlení pro seniory

Priorita S6 Senior taxi

Charakteristika

Senior taxi slouží občanům s omezenou mobilitou, především seniorům nad 70 let a osobám se zdravotním znevýhodněním, držitelům průkazu ZTP, ZTP/P bez ohledu na věk.

Zdůvodnění

Občané uvedeného věku a zdravotního omezení mají problém s odvozem k lékaři v případě, že nemají rodinné příslušníky, kteří by jim mohli pomoci.

Priorita S6 Senior taxi	
Popis opatření	Zajištění mobility občanů města Vratimov, kteří mají zdravotní omezení s dopravou k lékařům
Realizátoři	Město Vratimov
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	V realizaci
Finanční zdroje	Město Vratimov, platby občanů
Finanční náklady	600. 000 Kč
Dopady	Občané nad 70 let a držitelé průkazů ZTP a ZTP/P jsou zajištěni odvozem k lékařům v případě potřeby
Indikátory	Počet občanů, využívajících službu
Rizika	Zvyšující se zájem ze strany občanů a tím zvyšující se náklady
Ošetření rizik	Zvýšení doplateků ze strany občanů

Rodina, děti, mládež

Priorita R1 Prevence socio-patologických jevů

Charakteristika

Ve městě existuje a velmi dobře funguje několik zařízení, která zajišťují širokou škálu volnočasových aktivit pro děti a mládež. Jedná se především o DDM, ZUŠ, základní školy, mateřská škola, knihovna a spolky.

Zdůvodnění

Doposud chybí koncepce pro zajištění těchto aktivit tak, aby byly vzájemně provázané a zajišťovaly aktivity pro všechny cílové skupiny.

Zajištění volného času je nezbytné pro prevenci socio-patologických jevů. Školní věk je aktivitami dostatečně zajištěn, nicméně chybí hřiště či další prostory pro sportovní aktivity mládeže nad 14 let.

Priorita R1 Prevence socio-patologických jevů	
1.1. Podpora organizací, pracujících s dětmi a mládeží	
1.2. Podpora preventivních aktivit	
Opatření 1.1.	1.1.1. Podpora aktivit v SVČ 1.1.2. Podpora aktivit ZUŠ 1.1.3. Podpora volnočasových aktivit
Opatření 1.2.	1.2.1. Vybudování hřišť pro mládež (např. workoutové hřiště) 1.2.2. Přednášky interaktivní formou na školách a ve střediscích volného času
Realizátoři	SVČ Vratimov SDH Vratimov a Horní Datyně ZUŠ Knihovna Sportovní kluby Další organizace, působící v dané oblasti Město Vratimov
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	Probíhá
Finanční zdroje	Město Vratimov, MPSV, MVČR, MŠMT, Nadace, nadační fondy, KÚ MSK
Finanční náklady	Priorita 1.1. 100,000,- Kč mimo provozní náklady Priorita 1.3. 800,000,- Kč
Dopady	zlepšení zapojení mladých lidí do života ve městě snížení kriminality mladistvých snížení počtu uživatelů psychotropních látek

	kvalitně trávený volný čas mladých lidí zapojení mladých lidí do svých vlastních aktivit
Indikátory	počet mladých lidí, kteří jsou členy SDH počet mladých lidí, kteří jsou členy sportovních klubů počet mladých lidí, kteří se účastní aktivit SVČ počet mladých lidí, kteří se aktivně účastní aktivit SVČ jako spolupořadatelé

Priorita R2 Podpora prarodinných aktivit

Charakteristika

Aktivity pro rodiny s dětmi a prarodiči.

Zdůvodnění

Společné trávení volného času dětí, rodičů a prarodičů je velmi důležité. Přispívá k porozumění mezi generacemi, upevňuje rodinné vazby a vztahy.

Priorita R2 Podpora prarodinných aktivit	
Popis opatření	Podpora aktivit pro rodiny s dětmi,
Realizátoři	Město Vratimov, školky, dětské skupiny, neziskové organizace
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	probíhá
Finanční zdroje	Město Vratimov, MŠMT, MMR, EU
Finanční náklady	neuvedeno
Dopady	zlepšení rodinného života a tím snížení sociálních problémů
Indikátory	snížení rozvodovosti snížení sociálních dopadů rozvodovosti
Rizika	Covid 19 a uzavření jednotlivých zařízení
Ošetření rizik	Nelze ošetřit

Průřezové aktivity

Priorita P1 Odborné sociální poradenství

Charakteristika

Odborné sociální poradenství je sociální službou. V jejím rámci je ve městě realizována dluhová poradna a mobilní hospicová péče.

Mobilní hospicová péče poskytuje péči lékařů, zdravotních sester, sociálního pracovníka, psychologa a duchovního v domácím prostředí.

Tým mobilního hospice společně pomáhá nemocnému kvalifikovaně zvládat bolest a další průvodní jevy terminální fáze onemocnění

- odbornou sesterskou péči 24 hod. 7 dní v týdnu
- dostupnost lékařské péče 24 hod.
- podporu a pomoc sociálního pracovníka, psychologa a duchovního pro nemocného a jeho blízké
- zaškolení pečujících členů rodiny v ošetřování nemocného

Péče je určena nevyléčitelně nemocným v závěru života (nemusí se jednat pouze o onkologicky nemocné), o které jejich blízcí mohou a chtějí celodenně pečovat doma a dále nemocným, u nichž byla ukončena aktivní léčba a byla doporučena paliativní péče.

Dluhové poradenství zajišťuje občanům odbornou pomoc při řešení problémů s financováním.

Zdůvodnění

Mobilní hospicová péče je důležitá pro možnost zůstat se svými rodinnými příslušníky v posledním stádiu života, aniž by museli využívat zdravotnické zařízení.

Dluhová poradna je důležitá pro zajištění potřeb občanů, kteří se ocitají v komplikovaných situacích života.

Priorita P1	
Odborné sociální poradenství	
Popis opatření	Zajištění odborného sociálního poradenství v oblasti hospicové péče a dluhové poradny
Realizátoři	Mobilní hospic Ondrášek, Charita Ostrava, Hospic Sv. Lukáše
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	Probíhající
Finanční zdroje	Zdravotní pojišťovny, MSK, město Vratimov, MPSV
Dopady	Zlepšení situace rodin majících rodinného příslušníka v terminálním stádiu nemoci Zlepšení situace občanů v terminálním stádiu nemoci Zlepšení situace rodin v krizi
Indikátory	Počet klient/hodin
Rizika	Financování Legislativa Nedostatek odborného personálu
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování

Priorita P2 Podpora a rozvoj spolkové činnosti

Charakteristika

Ve Vratimově existuje celá řada spolků a organizací, které se věnují všem cílovým skupinám. Pro realizaci SPRSS jsou důležité ty organizace, které se věnují cílovým skupinám, na které je plán zaměřen.

Zdůvodnění

Spolková činnost je pro život všech občanů velmi důležitá. Zajišťuje aktivity nejen pro děti a mládež pro prevenci kriminality, užívání psychotropních látek apod., ale také pro seniory, zdravotně znevýhodněné, i osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Priorita P2 Podpora a rozvoj spolkové činnosti	
Opatření 1.1.	1.1.1. Podpora spolků a neformálních sdružení ze strany města v případě, že zajišťují veřejně prospěšné aktivity
Opatření 1.2.	1.1.1. Realizace společných projektů města, spolků a neformálních sdružení, včetně příspěvkových organizací
Realizátoři	město Vratimov, jednotlivé spolky a neformální sdružení
Nová nebo stávající	Stávající, rozvojová
Zahájení realizace	2017
Finanční zdroje	Město Vratimov, Moravskoslezský kraj, nadace, nadační fondy
Finanční náklady	1.1. 100,000,- Kč 1.2. 120,000,- Kč
Dopady	rozvinutý spolkový život ve městě realizované společné projekty
Indikátory	počet spolků, vyvíjejících veřejně prospěšnou činnost počet společných akcí města a spolků počet zapojených organizací počet účastníků akcí

Priorita P3 Podpora dobrovolnických aktivit

Charakteristika

Dobrovolnictví je jedna z cest, jak dlouhodobě zajistit osamělým osobám či osobám dočasně osamělým, které jsou v seniorském věku či mají zdravotní znevýhodnění, kontakt s okolním prostředím. Dobrovolníky zajišťují organizace, které jsou registrovány jako dobrovolnické organizace, dobrovolníky vybírají, školí a vysílají dle požadavků klientů.

Zdůvodnění

V minulém období byla podepsána smlouva s organizací S.T.O.P., která na území města zajišťuje dobrovolnictví. Ve spolupráci se bude pokračovat i v budoucnu.

Priorita P3 Podpora dobrovolnictví	
Popis opatření	Podpora dobrovolnictví ve městě
Realizátoři	S.T.O.P., z.s.
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	Probíhá
Finanční zdroje	Město Vratimov, Moravskoslezský kraj, MVČR, nadace nadační fondy
Finanční náklady	150,000,- Kč
Dopady	občané zajištění dobrovolnickými aktivitami
Indikátory	počet dobrovolníků počet občanů, využívajících dobrovolnické aktivity škála dobrovolnických aktivit
Rizika	Nedostatek dobrovolníků
Ošetření rizik	Pravidelná informovanost a motivace veřejnosti

Priorita P4 Informovanost

Charakteristika

Informovanost občanů o škále poskytovaných služeb a souvisejících aktivitách prostřednictvím všech dostupných i nových kanálů. Především prostřednictvím zpravodaje, internetu, případně facebooku či dalších sociálních sítích.

Zdůvodnění

Informovanost je zcela nezbytná součástí činnosti městského úřadu. Dobře informovaný občan je pak schopen nejen sám zjistit, které služby jak ve městě, tak v blízkém okolí existují, ale dokáže se v nich orientovat a zajistit si je.

Informovanost přitom není jen o sociálních službách, ale i o souvisejících aktivitách, které přispívají prevenci.

Priorita P4 Cílená informovanost občanů	
4.1. Informovanost občanů o sociálních službách a souvisejících aktivitách 4.2. Informovanost odborníků	
Opatření 3.1.	4.1.1. Informovanost o sociálních službách a souvisejících aktivitách ve zpravodaji města, internetu, prostřednictvím informačního centra
Opatření 3.2.	3.2.1. Zvýšení informovanosti pracovníků ve zdravotnictví o nabízených službách, především pediatriů a praktických lékařů prostřednictvím letáků
Realizátoři	Město Vratimov
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	2022
Finanční zdroje	Město Vratimov
Finanční náklady	10.000,- Kč
Dopady	zlepšení informovanosti občanů o sociálních službách a souvisejících aktivitách zlepšení informovanosti lékařů o systému sociálních služeb pro cílené informování pacientů, kteří pomoc potřebují
Indikátory	počet článků počet zpracovaných a distribuovaných letáků
Rizika	Nejsou definována
Ošetření rizik	-

Priorita P5 Podpora komunitního plánování

Charakteristika

Proces komunitního plánování sociálních služeb ve městě je dlouhodobý a je nezbytné přizpůsobovat jednotlivé služby novým podmínkám a vývoji ve Vratimově.

Zdůvodnění

Zajištění dlouhodobé komunikace mezi zadavateli, poskytovateli a uživateli služeb ve Vratimově.

Priorita P5 Podpora komunitního plánování	
Popis opatření	Pravidelné vyhodnocování plánu 1x ročně, setkávání pracovních skupin minimálně 2x ročně nebo dle potřeby, aktualizace plánu na základě vyhodnocení
Realizátoři	Město Vratimov
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	probíhá
Finanční zdroje	Město Vratimov
Finanční náklady	20.000,- Kč
Dopady	Zpracované vyhodnocení plánu, zpracovaná aktualizace plánu
Indikátory	počet setkání pracovních skupin počet osob, účastnících se pracovních skupin zpracovaný dokument vyhodnocení plánu
Rizika	Nejsou definována
Ošření rizik	-

4. Monitorování a vyhodnocování

4.1. Monitorování

Monitorování komunitního plánu probíhá průběžně, a to:

- zda se plán daří realizovat,
- zda nevznikly nové potřeby, které by bylo zapotřebí zahrnout do plánu v rámci jeho aktualizace,
- zda vznikly nějaké problémy, především v oblasti financování,
- zda se realizují aktivity zaměřené na informování a zapojení veřejnosti.

Monitorování je rutinní sběr informací a jejich průběžná evidence. Monitoring zjednodušeně představuje pravidelné sledování aktivit s využitím kvantitativních a kvalitativních indikátorů.

V případě, že bude nezbytná aktualizace (např. aktivity, nerealizace aktivit z objektivních důvodů apod.), jsou svolány na základě pokynu Řídící skupiny jednání PS.

4.2. Vyhodnocování

Vyhodnocování je prováděno pravidelně 1x ročně, jeho obsahem je například:

- jak se daří naplňovat jednotlivé priority a opatření,
- jak účinné jsou aktivity pro plnění cílů projektu,
- jak užitečné jsou aktivity z hlediska dopadů a důsledků pro cílové skupiny,
- jak jsou aktivity udržitelné do budoucna, jaká je potřeba a vůle je udržet a co je potřeba pro udržení udělat,
- zda se nezměnily podmínky natolik, že je třeba přehodnotit priority.

Vyhodnocování se provádí technikami a metodami srovnávání, vysvětlení, prognózování; průzkumy pomocí přímého pozorování (kontroly na místě) a dotazováním.

Zpracování informací získaných v rámci monitoringu, které jsou následně interpretovány a formulovány k doporučení pro zlepšení efektivnosti procesu naplňování jednotlivých

opatření strategií k rozvoji území v oblasti sociálních služeb.

Hodnocení přispívá k hospodárnosti při nakládání s veřejnými prostředky.

4.3. Hodnotící kritéria pro evaluaci

- relevance → zhodnocení přiměřenosti s ohledem na danou problematiku
- účinnosti → posuzující čeho lze dosáhnout hodnocením, jaké faktory pozitivních nebo negativních výsledků a dopadů lze hodnocením dosáhnout
- efektivita → jaké informace lze hodnocením získat, zda jsou efekty hodnocení přiměřené vstupním nákladům
- užitečnost/udržitelnost → zhodnocení přínosů a efektů v širším kontextu nejen s předmětem hodnocení a monitoringu, ale zároveň se jedná o motivační efekty a faktory ovlivňující hodnocení

Evaluace vyžaduje předchozí monitoring, stanovení jasného účelu hodnocení, relevantní nastavení a realizaci zpětné vazby.

4.4. Charakteristiky monitoringu a evaluace

Základní charakteristiky monitorování a evaluace (viz Metodický pokyn pro evaluace v programovém období 2014–2020, MMR, verze 3, červenec 2014 – upraveno)

MONITOROVÁNÍ	EVALUACE
Využívá monitorovací indikátory	Využívá hodnoticí otázky
Je kontinuální nebo periodické	Je prováděna periodicky, ve specifickém čase
Používá kvantitativní metody	Používá kvantitativní i kvalitativní metody
Nezjišťuje kauzální vztahy	Zjišťuje kauzální vztahy, provádí zkoumání v širších vazbách
Pracuje s předem stanovenými cíli, plánovanými hodnotami a shromažďuje data o jejich plnění	V rámci evaluace je posuzována také platnost, reálnost, dosažitelnost a relevance předem stanovených cílů a indikátorů
Posuzuje průběh intervence na základě stanovených věcných a finančních ukazatelů	Využívá monitoring jako jeden ze zdrojů dat a informací, se kterými však dále pracuje a vyvozuje z nich závěry a doporučení
Finanční monitoring sleduje plnění finančních ukazatelů, věcný monitoring sleduje plnění hodnot indikátorů	Zabývá se širokým spektrem otázek a využívá různé zdroje dat a informací, jednak monitoring, ale i další zdroje (statistika, vlastní šetření atd.)
Průběžně sleduje plnění finančních i věcných indikátorů, které jsou stanoveny, a vypracovává pravidelné zprávy	Vyhodnocuje systém implementace a případně navrhuje řešení problémů a odstraňování překážek, hodnotí dosahování cílů strategie, a to i ve vztahu k širšímu prostředí, zjišťuje důvody pro (ne)plnění cílů
Zaměřuje se na plánované výsledky a milníky	Identifikuje plánované i neplánované efekty v širších souvislostech
Je zpravidla realizován jako součást řízení strategie	Je zpravidla realizována externími nezávislými evaluátory

Tabulka 33 Monitorování a evaluace

Oba procesy (monitoring i evaluace) jsou úzce provázány, vzájemně se doplňují a vždy se musí připravovat v interakci od samého začátku.

V rámci evaluace probíhá každý rok setkání pracovních skupin, které vyhodnocují komunitní plán a v případě změn je plán aktualizován.

5. Zdroje financování

Finanční zdroje pro realizaci priorit

V úvodu je zapotřebí upozornit, že jednotlivé dotační tituly či nadační příspěvky se mění jak v průběhu jednotlivých let, tak i v průběhu roku. Uvedený výčet je tedy pouze rámcovým vodítkem pro zajištění financování sociálních služeb.

▪ Moravskoslezský kraj

1. [Program na podporu zdravého stárnutí v Moravskoslezském kraji na rok 2021](#)
2. [Program realizace specifických aktivit Moravskoslezského krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením na rok 2021](#)
3. [Program podpory činností v oblasti rodinné politiky, sociálně právní ochrany dětí a navazujících činností v sociálních službách na rok 2021](#)
4. [Program na podporu komunitní práce a na zmírňování následků sociálního vyloučení v Moravskoslezském kraji na rok 2021](#)
5. [Program na podporu poskytování sociálních služeb pro rok 2021 financovaný z kapitoly 313 – MPSV státního rozpočtu](#)
6. [Program pro poskytování návratných finančních výpomocí z Fondu sociálních služeb v roce 2021 \(PNFV\)](#)
7. [Program na podporu financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb včetně realizace protidrogové politiky kraje na rok 2020](#)
8. [Program na podporu aktivit sociálního podnikání v Moravskoslezském kraji na rok 2020](#)
9. [Program na podporu zvýšení kvality sociálních služeb poskytovaných v Moravskoslezském kraji na rok 2020](#)

▪ MPSV

- Dotační program na podporu samosprávy a oblasti stárnutí
- Dotační program podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností
- Dotace na podporu rodiny pro nestátní neziskové organizace v dotačním řízení rodina
- Obec přátelská rodině a seniorům

▪ Nadace, nadační fondy

V Moravskoslezském kraji působí dvě nadace, podporující aktivity v sociální oblasti, a to Nadace rozvoje zdraví a Nadace OKD.

V obou případech se jednotlivé vyhlašované programy mění a je zapotřebí sledovat aktuální programy na www.nadaceokd.cz a www.volny.cz/nrz.

▪ Další nadace

1. NADAČNÍ FOND J&T

Pomáhá všude tam, kde si myslí, že je to nejvíce potřeba. Tento nadační fond zajišťuje finanční pomoc.

2. NADACE LEONTINKA

Nadace Leontinka pomáhá dětem a studentům se zrakovým postižením. Jejím posláním je umožnit těmto dětem integraci do společnosti, vzdělání a společenských, sportovních i volnočasových aktivit. Nadace Leontinka rozděluje finanční prostředky a nefinanční dary prostřednictvím jednotlivých projektů, zaměřených na pomoc konkrétním institucím a konkrétním dětem.

3. NADACE CHARTY 77

Nadace z široce pojímané obrany lidských práv, podpory pronásledovaných disidentů a nezávislé kultury, přešla k podpoře celé škály kulturně humanitárních aktivit a stala se průkopníkem občanské společnosti.

4. KONTO BARIÉRY

Cílem pomoci je zlepšení života handicapovaných spoluobčanů a jejich plnohodnotné zapojení do společnosti. Z aktuálních potřeb handicapovaných vychází Konto BARIÉRY při formování nových projektů. Doplnuje stát tam, kde jeho pomoc není dostatečná. Stále více se jeho pomoc zaměřuje od standardní pomoci, tedy rehabilitačních a kompenzačních pomůcek, bezbariérových úprav bytů, škol a dalších veřejných budov, k projektům, které souvisejí s pracovním uplatněním a plnohodnotným životem.

5. SPORT BEZ BARIÉR

Je nový projekt Konta BARIÉRY, jehož cílem je finanční podpora sportovních aktivit lidí s postižením. Příjemci podpory mohou být organizace i jednotlivci všech generací. Projekt se zaměřuje na oblasti ohrožené nefinancováním ze státních zdrojů.

6. VÝBOR DOBRÉ VŮLE

Nadace Olgy Havlové dlouhodobě poskytuje pomoc občanským sdružením a charitativním institucím, které vytvářejí nabídku aktivního způsobu života nejstarší

generace a lidsky důstojného prožívání stáří těch, kdo se již sami o sebe postarat nemohou.

7. NADAČNÍ FOND MANŽELŮ LIVIE A VÁCLAVA KLAUSOVÝCH

Fond pomáhá spoluobčanům při jejich začleňování do plnohodnotného života. Prioritou je především podpora různých forem vzdělávání. Nadační fond chce pomáhat také těm jednotlivcům, kteří se z hlediska sociálního nebo zdravotního ocitli ve zvlášť obtížné životní situaci.

8. NADACE DAGMAR A VÁCLAVA HAVLOVÝCH "VIZE"

Nadace působí hlavně v oblasti sociální, zdravotnické, vzdělávací a kulturní, příležitostně organizuje nebo podporuje různé počiny na poli péče o lidská práva a rovněž reaguje na aktuální potřeby společnosti.

▪ **Evropská unie**

V současné době již nejsou aktuální výzvy pro podávání projektů.

Seznam zkratk

MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NNO	nestátní neziskové organizace
z.s.	zapsaný spolek
zú.	Zapsaný ústav
MSK	Moravskoslezský kraj
o.p.s.	obecně prospěšná společnost
KP	komunitní plánování
KPSS	komunitní plánování sociálních služeb
KSSS	krajská síť sociálních služeb

Seznam tabulek a grafů

Obrázek 1 Vývoj počtu obyvatel.....	6
Obrázek 2 Obyvatelstvo dle pohlaví.....	7
Obrázek 3 Věková struktura dle pohlaví	7
Obrázek 4 Narození a zemřelí.....	9
Obrázek 5 Přistěhovalí a vystěhovalí	10
Obrázek 6 Celkový přírůstek	10
Obrázek 7 Průměrný věk.....	11
Obrázek 8 Průměrný věk - srovnání MSK a ČR.....	11
Obrázek 9 Strom života	12
Obrázek 10 Odpovědi dle pohlaví	16
Obrázek 11 Odpovědi dle věku	17
Obrázek 12 Využívané služby	18
Obrázek 13 Služby potřebné do budoucna	20
Tabulka 1 Skladba obyvatel	4
Tabulka 2 Vývoj počtu obyvatel.....	5
Tabulka 3 Obyvatelstvo dle pohlaví	6
Tabulka 4 Počet obyvatel dle jednotlivých let.....	8
Tabulka 5 Sňatkovost a rozvodovost	13
Tabulka 6 Nezaměstnanost.....	13
Tabulka 7 Poskytovatelé služeb	15
Tabulka 8 Odpovědi dle věkových kategorií.....	16
Tabulka 9 V současné době využívané služby	18
Tabulka 10 Služby potřebné do budoucna	20